

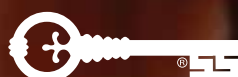
LÅSESMEDEN

Faser seg ut av livsverket
side 4-5

Datasikkerhet
side 6-7

TEK20
side 11

Skal være den ledende aktøren
side 12-15

innhold

s. 4-5	Faser seg ut av livsverket	s.18-19	Dorma
s. 6-7	Datasikkerhet	s. 21	Bransjenytt
s. 9	Ser potensial i Telemark	s. 23	Medlemsnytt
s. 11	TEK 10	s. 25	Nytt fra administrasjonen
s.12-15	Skal være den ledende aktøren	s. 26-27	Medlemsregister
s.16-17	Satser tungt med ny eier		

OFFISIELT ORGAN FOR FORENINGEN NORSKE LÅSESMEDER

Desember 2011 - Nr 3 - 27. årgang

Redaktør: Anne Line M. Sagbakken

Annonser: Norske Låsesmeder
Postboks 26, 2601 Lillehammer,
tlf: 91 80 72 79, faks: 21 06 27 35
www.nl-lasesmed.no
email: post@nl-lasesmed.no

Design og grafisk produksjon:
HELLI - Visuell kommunikasjon
www.helli.no

Opplag: 3000 eks.

2 / 03.2011

Låsesmeden utkommer tre ganger i året; april, august og desember. Den sendes NL-, DLF- og SLR-medlemmer, beslag- og låsgrossister, produsenter, banker, forsikringskontor, arkitekter, entreprenører, byggmestere, postkontor, borettslag, politikammere og lensmannskontor og andre sikringsinteresserte grupper. Redaksjonen forbeholder seg rett til å redigere innsendte manuskript og bilder.

Foreningen Norske Låsesmeder
Stiftet i 1977; en landsdekkende forening av godkjente medlemsbedrifter

Våre målsetninger er:

- Heve forståelsen for fysisk sikring og kriminalforebyggende tiltak.
- Bevare og utvikle låsesmedhåndverket i takt med teknologisk utvikling
- Sikre tilgang til faget gjennom samarbeid om fagopplæring og lærlingeplasser
- Kvalitetssikring av medlemsbedriftene gjennom opplæring og etterutdanning

3/11

KNUT KILDAHL,
FORMANN

Norske Låsesmeder formannen har ordet

Førjulstid er en hektisk innsjutt på året. Oppdragene strekker seg helt inn i julekvelden og vel så det.

Noen hver kan vel føle at det er mer julestyr enn juleglede noen ganger, men det er verre for grisen.

Det er alltid noen som har det verre. I bransjen vår kan en svinge seg litt over konjunkturdalene da vi heldigvis besitter et bredt spekter av type oppdrag. Det er derfor viktig at vi ikke blir ensopret og sårbare.

Når det er mørkt etter strømbrudd er det de som har ladet lommelykta mens det fortsatt var strøm som klarer seg best. De som har brukt tida godt i gode tider til å forberede seg på at verden faktisk endrer seg. De som ligger litt foran og har kunnskap og evner til å utføre det som står i den nåværende læreplanen for låsesmed vil alltid ha nok å fare med og til priser en kan leve med og av. Det skal bare litt tid og vilje til for å gjennomføre opplæringen i faget. Foreningens formål er tuftet på det. Vi skal jobbe sammen og utvikle bransjen sammen, tvers over linjene som skiller eiere og firmaer, ledere og ansatte, produsenter, leverandører og håndverkere. Det er det som er oppskriften på suksessen vi har med låsesmedtreff. Der kan alle snakke sammen og utfordre hverandre på å bli bedre ved rett og slett være fagkolleger.

ELF (European Locksmith Federation) er den europeiske paraplyorganisasjonen for låsesmeder i Europa. En gang i året samles

leverandører og låsesmeder i ELF for et felles europeisk låsesmedtreff.

Dette er andre gang for NL. Førrige ELF Convention i Trondheim i 1997 husker vi med glede som et kompakt konvent med gode kurs, en fin utstilling av gode produkter og mange fine sosiale opplevelser.

Som låsesmed må vi kunne tenke hva en tyv tenker. Det er vi som skal vite hvordan vi skal beskytte kundene våre mot teknikker som blir brukt av innbruddstyver. Det kan vi best når vi behersker eller i hvert fall kjenner teknikkene selv. Vi trenger sjelden å benytte alt vi lærer i daglig arbeid, men det bidrar til å velge bedre produkter eller utvikle produkter og gjøre grep for å forhindre innbrudd, som jo er vår hovedoppgave. Vi må vite hvilke systemer som står best i mot enten de er mekaniske eller elektroniske. Når vi så monterer disse produktene slik at de tilfredsstiller FG's krav i tillegg til at rømningssikkerhet og universell utforming ivaretas, kan vi kalle oss NL- låsesmed.

Vi ser frem til å møtes på ELF Convention på Lillehammer 21 – 25. mars!

Kos dere med bladet og ha en fredfylt God Jul og et Godt Nytt År!

Knut Kildahl

Faser seg ut av livsverket

– Jobb, hobby og sjukdom, slik beskriver Geir Olsen – tidligere eier av B&T Låsservice sine tretti år i låsbransjen. I juli i år solgte han hele selskapet med over femti ansatte til Låsgruppen for en ikke offisiell sum.

PÅL ANDREASSEN TEKST OG FOTO

Geir Olsen har mange minner knyttet til høvelbenken som troner i resepsjonen på Gjøvik.

– Jeg kan vel si det så enkelt som at jeg kom inn i rett bransje til rett tid. Og det er alltid moro å gå på jobb når man lykkes med noe. Men første juli neste år, da er jeg pensjonist, smiler Geir Olsen som hadde ansvaret og serviceavtalen på ikke mindre enn 17 000 dører under vinter-OL på Lillehammer i 1994. Det var nettopp under de olympiske lekene i Mjøsområdet at B&T Låsservice for alvor bygde seg opp, og Olsen legger ikke skjul på at det kom mange, og store oppdrag i lokalmiljøet i etterkant av lekene. – Erfaringene vi tilegnet oss under lekene viste at vi kunne håndtere og drifte store prosjekt, og vi fikk mange store jobber som gjorde at vi vokste videre. Toppen ble nådd i 2009 hvor vi var 65 ansatte. Da måtte vi sette oss ned og vurdere om vi skulle vokse enda mer, eller om vi skulle begynne prosessen med å selge firmaet. Morten, sønnen min som også er låsesmed, men som driver eget glassmesterfirma, ville ikke ta over en så stor bedrift. Det var samtidig viktig for oss å ikke avvikle B&T, men at noen skulle føre det videre og ikke minst ta vare på de ansatte. Låsgruppen og AssaAbloy var egentlig et enkelt valg. Vi har jobbet tett opp mot Låsgruppen i mange år, og deres ekspertise har vært viktig også for vår vekst, sier Olsen som blir sittende som sjef – sammen med ny daglig leder – frem til juli 2012. Administrerende direktør i Låsgruppen, Svein H. Dahle kan fortelle at det ikke er noe tvil om at oppkjøpet av B&T var viktig for Låsgruppen i arbeidet for å tilnærme seg det å bli en nasjonal sikkerhetsleverandør – både på elektroniske og mekaniske løsninger. – Bedriften ligger i et geografisk område hvor vi ikke var representert fra før, og var et naturlig førstevalg for oss i forhold til vår ekspansjon, sier Dahle til Låsesmeden.

Utsikt til golfbanen

Olsen har fortsatt hjørnekontoret sitt – med utsikt over egen golfbane (riktignok i miniatyr), men om et drøyt halvår forlater han sjefskontoret i Gjøvik-lokalene han selv bygde i 2002. – Ja, da er jeg pensjonist på alvor. Men jeg håper jo å kunne fortsette med en del ting og bidra til videre vekst. Dessuten sitter jeg jo igjen med eiendommene våre. Blant annet dette bygget. Jeg skal få meg et nytt, lite kontor her litt unna de andre og fungere nærmest som en slags vaktmester. Noen sjuende far i huset, skal jeg i alle fall ikke bli, slår han fast. Det første egne forretningsbygget på Gjøvik ble oppført i 1988, og var på ”hele” 265 kvadratmeter. I dag smiler Olsen av det som de den gang karakteriserte som et ”bygg for fremtiden”. Og kanskje kunne det også blitt slik, om han ikke hadde fortsatt med å vokse. For om ikke B&T Låsservice akkurat har hatt monopol på lås i Mjøsdistriktet, er det heller ikke langt unna. I relativt rask rekkefølge ble eksisterende låsfirmaer på Lillehammer, Hamar, Tretten, Hønefoss og Kongsvinger kjøpt opp og samlet under B&T-paraplyen. – Litt av grunnen til at vi har vokst såpass som vi har gjort, er at vi hele tiden har fått inn nye folk med nye ideer som kan se ting med nye og annerledes øyne. Det er klart at vi godt kunne ha nøyd oss med denne ene bedriften her på Gjøvik, men Herregud hvor moro det har vært å holde på i alle disse årene, ler Olsen.

Gamle minner

I resepsjonen på det 2000 kvadratmeter store næringsbygget på Gjøvik troner en enorm høvelbenk. Ikke bare som dekorasjon, men like mye som en påminnelse om hvor Geir kommer fra. Som

Slik skal en skikkelig låsbutikk se ut, mener Geir Olsen.

fjerde generasjons tømmer er den gamle høvelbenken en stadig påminnelse om at alt starter i det små, og at håndverket og faget alltid skal ligge i bunnen. Selve firmanavnet er også en påminner om røttene hans. B'en står Bygg og T'en for Trevare – oppkalt etter farens snekkerverksted.

– Når jeg slutter neste år skal høvelbenken bli med meg hjem. Da føler jeg at både den og jeg har gått i runden, sier han – og kaster ett blikk på de mange gamle arbeidstegningene og fagbrevene sine som også pryder resepsjonen.

En del av fagmiljøet

Det begynner å bli noe år siden Geir selv var ute og skrudde, men han hevder at han fortsatt har jobben i fingrene og at verktøykassa står klar.

– Jeg er jo først og fremst håndverker, men arbeidsdagen min har endret seg over tid med mer og mer økonomi, regnskap og budsjetter – og mindre og mindre fag. Jeg føler vel også at det i de senere årene har vært et generasjonsskifte i denne bransjen. Mens min generasjon ofte kom fra tømmerfaget, vil den neste generasjonen ha elektro- og merkantil bakgrunn. Og det er nettopp dette samspillet av kreative håndverkere som er så bra. Jeg skal fortsatt være medlem i Gjøvik Håndverk- og industriforening. Det er der jeg trives – i fagmiljøet blant håndverkere, uttaler han med stor entusiasme.

Familiebedrift

Det er på langt nær hvert år familien Olsen har tatt seg tid til ferie de siste tretti årene. Men Geir Olsen hevder at familien (i alle fall for det meste) har hatt forståelse for at far har måttet jobbe når markedet krevde det. I tillegg hadde han i mange år kona som ansatt i firmaet.

– Det har nok hjulpet mye. Hun har hatt forståelse for hvorfor ting har vært som de har vært. Ungene vokste jo også mer eller mindre opp her, og jeg tror faktisk det har vært en god skole. Sønnen min, Morten er låsesmed, men driver i dag glassfirma, mens datteren min tidligere jobbet her med økonomi, forklarer 64-åringen.

Fagmannen Olsen kan se tilbake på et liv i håndverksbransjen.

Olsen legger ikke skjul på at han og familien over en del år har visst at de en dag kom til å selge. Men det kunne allikevel ha endt stikk motsatt.

– Det var en periode de siste årene hvor vi faktisk var på vei til å kjøpe opp enda noen låsesmedbedrifter. Og hadde jeg vært ti år yngre hadde jeg definitivt ikke solgt, slår han fast.

Når Olsen-familien allikevel endte opp med å selge livsverket til Låsgruppen, var det med visshet om at det var til en ny eier som vil ta vare på både verdiene i selskapet – inkludert de ansatte, og som samtidig har potensial til å vokse.

– Nå som vi er en del av et større konsern kan kanskje vi også være med og påvirke den andre veien, undres Olsen.

Familiebedriften har i alle år gått i pluss, og samtidig som overskudd har blitt pløyd tilbake til firmaet har man også investert mye i eiendom i Gjøvik-området.

– Det har vi gjort bevisst for å ha noe å ta oss til etter at vi har solgt. Eiendommene er jo også en stor del av livsverket mitt, konkluderer Olsen.

Far og sønn – Morten Olsen – har samarbeidet tett, og skal fortsette med det.

Bravo W-Max 12

Markedets beste halvautomatiske nøkkelfilemaskin, nå også for d12!

Nyhet!

For kopiering av nøkler

- 4-sidige bakker
- Hardmetallfres
- Autostart
- Patentert hurtigvendende bakker med friksjonsgrep

Nøkkelemner og nøkkelfilemaskiner fra **TriloVing**
ASSA ABLOY

Har du sikret deg?

Låsesmeder er mer enn gjennomsnittet opptatt av fysisk sikring. Men hvordan star det til med datasikkerheten i bransjen vår?

PÅL ANDREASSEN

– Tøffe gutter tar ikke backup, men de griner ganske ofte, ler Hans Marius Tessem – seniorrådgiver i Norsk Senter For Informasjonssikring (Norsis).

Tessem vet hva han snakker om, og møter daglig kunder som enten har mistet data, opplever faren for å bli hacket eller bare trenger bedre rutiner for bedriftens datasystemer. Han opplever at det er ganske langt mellom de som har en solid policy i forhold til datasikkerhet. Men mye kan gjøres ved relativt enkle grep, mener han.

– Det er mye snakk om hackere, men det største problemet for vanlig firmaer er at harddisken klapper sammen – uten god nok backup av viktige data, mener Tessem.

Han presiserer viktigheten av at man tar en helhetsvurdering av firmaets rutiner, og derfra tar de valgene som trengs for å sikre seg – både mot kollaps og eventuelle hackere. Norsis har utarbeidet mange forslag til hvordan man sikrer seg og sitt, og Tessem oppfordrer alle med dataansvar til å både sette seg inn i gjeldende lover og regler og lage en policy som fungerer for eget firma.

– Det er viktig å være klar over risikobildet, sier han.

Taushetsplikt

På Norsis' hjemmesider kan man selv gå inn og sjekke hvor godt det står til med datasikkerheten i egen bedrift, via en nettbasert sikkerhets sjekk. Den finnes i to varianter – lavt og middels sikkerhetsbehov.

For låsesmeder er det nok middels behov som er relevant, blant annet i forhold til håndtering av konfidensiell informasjon. Det er nok mange som vil få seg en overraskelse over egne (dårlige) datarutiner ved å klikke seg gjennom denne testen.

De aller fleste har – forhåpentlig – installert anti-virusprogram på alle maskiner, men finnes det prosedyrer for å fjerne eventuelle virus, og er det gode rutiner for oppdatering av programvare?

I låsbransjen handler det mye om sikkerhet og taushetsplikt, men har alle i bedriften skrevet under en taushetserklæring, og får alle ansatte jevnlig opplæring innen informasjonssikkerhet?

Et annet punkt er håndtering av bedriftens mobile datautstyr, og hva som er greit – eller ikke akseptert – å legge inn av privat informasjon på bedriftens utstyr.

Gode rutiner

Det sier seg vel nesten selv at man i det minste har installert antivirus-program på bedriftens maskiner, men Norsis og Tessem har allikevel en del råd å komme med i forhold til virus.

– Sørg blant annet alltid for å ha den nyeste versjonen av virus-programmet, men bruk allikevel internett med fornuft.

Som Tessem påpeker er ikke hacking utenfra noe utbredt problem for mindre bedrifter. Da er tapt informasjon et større, og

langt vanligere problem. Husk at det å lagre sikkerhetskopiene sammen med originalene sjeldent eller aldri er særlig smart. Her gjelder det å tenke både brann og tyveri – via nettet og fysisk i bedriftens lokaler.

Det er mye som kan skje med informasjon lagret på bedriftens harddisk, og i verste fall kan hele disken kollapse. Det er viktig å lage en prioritering av hvilke data som er mest verdifulle, og hvor ofte man skal ta backup av de ulike systemene man jobber med. Her er gode rutiner og klar ansvarsfordeling essensielt.

For mer informasjon om datasikkerhet sjekk ut www.norsis.no

Red Rekord

d12

Nå også for d12!

Nyhet!

Nøkkelemner og nøkkelfilemaskiner fra **Triloving**
ASSA ABLOY

TILLUFT GEZE RWA SYSTEMER

Dør - og vindusåpner for tilluft og komfortventilasjon.

Dør- og vindusåpner K600 åpner dører og vinduer i forbindelse med tilluft i et røyk- og eller i et komfortventilasjonssystem. RWA K600 er ideell når man ønsker at dører og vinduer skal oppnå maksimal åpningsvinkel. Ved montering på dører kan RWA K600 kombineres med GEZE dørlukkere, dette garanterer tilluft med høy brukskomfort.

Les mer på www.geze.no

Dørteknikk | Automatiske dørsystemer | Glassystemer | Røyk- og komfortventilasjon | Sikkerhetsteknikk

BEWEGUNG MIT SYSTEM

Bjørn Harald Hagen (til venstre) er faglig ansvarlig for avdelingen, mens Steffan Gundersen, tidligere eier av Lås og Dørautomatikk AS er daglig leder av avdelingen i Skien.

Foreløpig har Hagen og Gundersen ikke satset så mye på butikken, men det kommer.

Ser potensial i Telemark

Med oppkjøpet av Lås og Dørautomatikk AS og etableringen av Kaba MøllerUndall Skien satser selskapet tungt i Grenlandsområdet og resten av Telemark. Målet er større markedsandeler.

PÅL ANDREASSEN TEKST OG FOTO

Da MøllerUndall kjøpte hundre prosent av aksjene i Lås og Dørautomatikk AS i januar i år, uttalte Odd Møller at de var sikre på at oppkjøpet ville skape mange muligheter for Lås og Dørautomatikk medarbeidere, og et godt grunnlag for satsingen i Telemark. Nå, snart ett år etter overtakelsen av Skiens-firmaet kan avdelingsleder, og tidligere eier av Lås og Dørautomatikk, Steffan Gundersen konstatere at ting går etter planen.

– Vi merker jo for eksempel at jobber som vi regnet på tidligere, og ikke fikk fordi entreprenørene ofte var skeptiske til et lite firma, nå kommer inn. Samtidig er det selvsagt viktig å ikke komme inn på markedet og tro man skal få alle jobber. Det ville vært helt unaturlig. Vi skal jobbe profitt, og samtidig ikke gape over for mye. Men det er i alle fall blitt klart enklere å selge seg inn når man kan presentere seg som Kaba MøllerUndall, konstaterer Steffan Gundersen.

Handelsområde

Gundersen har siden 2007 drevet Lås og Dørautomatikk, og kjøpte for to år siden konkursboet til Låshuset – et lokalt låsesmed-firma i Skien med relativt lange tradisjoner. Målet i steinkast har det nye firmaet etablert seg bare noen få drøye kast fra der hvor Låshuset holdt til, og beliggenheten kan de ikke klage på. Plassert i "kjøpesenterområdet" like utenfor Skien sentrum, befinner de seg midt i smørøyet i forhold til både utbygging og handlelystne telemarkinger.

– Tidligere så holdt det lokale postkontoret til i disse lokalene, men vi har lagt ned en mengde dugnadstimer for å få det sånn som vi ville ha det. Da vi tok over så var det nærmest et stort åpent lokale,

men vi har satt opp vegger og lagt tepper. Samtidig som vi pusset opp skulle vi jo også drive firma, så noe måtte vi rett og slett sette bort, forklarer Bjørn Harald Hagen – konsulent, prosjektansvarlig, selger og i tillegg faglig ansvarlig for avdelingen.

Mange vil nok kjenne Hagen fra åpningsteknikk-kursene på Låsesmedtreffene, og han avslører at selv om ny jobb tar mye tid, så skal han fortsatt lære bort triks sammen med Kent Martinsen og resten av teamet hans på treff.

Stort område

Å bli kjøpt opp og samtidig bli en avdeling av Kaba MøllerUndall har gjort at bedriften og de ansatte nå er en del av et større faglig fellesskap. Noe som blant annet betyr at man kan dra nytte av for eksempel avdelingen i Sandefjords relasjon til de store entreprenørene i distriktet.

– Låshuset var nok litt mer av låsesmed på hjørnet, men vi ser helt klart et stort vekstpotensial i Grenlands-området. Vi har ikke satt noen geografisk grense på jobber, og regner Telemark og sørover langs kysten som et interessant vekstområde. Ikke minst fordi Espen Hansen som tidligere drev Låsspesialisten i Kragerø nå er prosjektinnleid her hos oss, og godt kjent nedover mot Sørlandet, sier Gundersen.

Mens det, ifølge Hagen og Gundersen, "alltid var kø" hos Låshuset har de foreløpig ikke hatt tid til å få den nye butikken helt på beina, ennå. Men det kommer.

– Vi skal helt klart ha mer i hyllene enn det vi har i dag, og kommer også selvsagt til å markedsføre med annonser og så videre. Men først må vi få ting på plass, forklarer Gundersen.

Vern om deg og dine!

Innbrudd skjer oftest fra baksiden av hus, gjennom balkongdør eller store vindusflater. Tyvene knuser en rute, vipper opp en usikret hendel - og på få sekunder er de inne.

Tyvene hater å måtte bruke tid på hindringer. Med TrioVing CodeHandle har vi gjort det vanskeligere for inntrengerne!

For å åpne en balkongdør eller et vindu med TrioVing CodeHandle, taster du inn en valgfri sekssifret kode og for å lukke skal det bare ett tastetrykk til. Døren lar seg ikke åpne uten kode!

TrioVing CodeHandle er også god som barnesikring. Hindrer ivrige barnehender i å komme ut vinduet eller balkongdøren.

Du endrer selv din 6-sifrede kode, - akkurat når du vil, du har 4096 mulige kombinasjoner.

www.08877.no

For ditt nærmeste
TrioVing Sikkerhetscenter,
ring

08877

TrioVing[®]
SIKKERHETSSENTER

Strengere krav for alle

Både produsenter og låsesmeder må belage seg på en ny, og strengere hverdag etter den nylig utgitte "Veiledning om tekniske krav til byggverk" (TEK10).

PÅL ANDREASSEN TEKST OG FOTO

Med universell utforming menes utforming eller tilrettelegging av hovedløsningen i de fysiske forholdene slik at virksomhetens alminnelige funksjon kan benyttes av flest mulig. Det er viktig å huske at det er ansvarlige prosjekterende og utførende foretak som skal finne fram til og dokumentere konkrete, tekniske løsninger i en byggesak, slik at disse oppfyller de krav og ytelser som er gitt i TEK10 med veiledning.

Anders Møller, leder forretningsmodell prosjekt og beskrivelse i Kaba MøllerUndall, er spesielt opptatt av at det ikke bare er låsesmeden som nå står overfor større utfordringer, men også produsentene av for eksempel dørlukkere og dørautomatikk.

– Med de produktene som finnes på markedet i dag, kan kravene i Tek10 bli vanskelige å følge. I Kaba MøllerUndall har vi utviklet et verktøy som har fått navnet Sikrere Dører. Her er alle beslagløsninger revidert i henhold til innholdet i TEK10. Jeg kan blant annet nevne at alle dører med 2 låsenheter nå er beskrevet med tilleggslåsen montert under hovedlåsen fremfor over hovedlåsen, slik bransjen tradisjonelt har praktisert. Dette er først og fremst et resultat av innholdet i Universell utforming, sier Møller.

Ikke bare rullestol

Men det stilles også krav til låsesmed (beskrivende part) at løsningene på den ene siden ivaretar gjeldene krav, ikke bare Universell utforming, men også krav til brann, rømning og ikke minst innbruddsikring. På den andre siden er det viktig at krav, som ofte ikke er godt definert, fra brukerne ivaretas.

– Man må huske på at det ikke bare gjelder rullestolbrukere, men

også personer med for eksempel nedsatt førighet i armer, blinde, svaksynte og døve. Et eksempel på dette kan være at dørhåndtak nå skal ha en kontrastfarge i forhold til dørbladet, understreker Møller.

Dersom man ikke klarer å forholde seg til alle disse sidene av saken, vil svakhetene som oppstår i beslagløsningene ofte undergrave hele løsningen. Møller tenker seg flere scenarier hvor det kan oppstå problemer.

– Et eksempel kan være at en brannør med krav til selvlukking utstyres med en dørlukker som skal sikre lukking. Brukeren legger en kile under døren slik at den står fast i åpen stilling. Dette for å sørge for at personer kan ferdes enkelt i dette området uten å måtte åpne døren. Kanskje også på grunn av ønske fra personer med nedsatt funksjonsevne. Krav til selvlukking for å hindre spredning av brann blir altså ikke ivaretatt, mener Møller.

Ønsker og krav

Man er helt avhengig av å forholde seg til både regler og forskrifter samt brukers ønsker eller krav. Dette er for såvidt ikke den vanskeligste delen, og de fleste låsesmeder har etter hvert fått god erfaring med å fokusere på dette. Den vanskeligste delen melder seg ofte når man skal utarbeide beslagløsninger som skal ivareta mange ulike krav samtidig. Dette kan ofte virke som en håpløs oppgave.

– Faktum er at det enkelte ganger vil oppstå tilfeller hvor alle krav ikke kan ivaretas. Det er da viktig å huske at det er ansvarlige prosjekterende og utførende foretak som skal finne fram til og dokumentere konkrete, tekniske løsninger i en byggesak, slik at disse oppfyller de krav og ytelser som er gitt i TEK med veiledning, presiserer Anders Møller.

Norsk Låsservice i Kristiansund har mange og store utfordringer på byens stolthet, Festiviteten. Fra venstre: Birger Blomvik, Svein Heggem og montør Arild Reitan på stigen.

Skal være den ledende aktøren

Samtidig som Norsk Låsservice i Kristiansund satser tungt på prosjekt og nybygg, får de også brukt for kompetansen og fagkunnskapen på to av byens virkelig historiske perler – Festiviteten og Birkelunden på Frei.

PÅL ANDREASSEN TEKST OG FOTO

– Det er klart at fra et beslagståsted så er dette veldig interessant i en ellers børstet, rustfri stålhverdag, smiler prosjektleder Svein Heggem.

Han står midt i det som en gang var sommerresidensen til Nicolay H. Knudtson – på slutten av 1800-tallet Norges rikeste mann, stortingsrepresentant, bankdirektør, kjøpmann og skipsreder. Der hvor Heggem står i dag har blant andre prins Gustav av Sverige også stått og beundret utsikten utover fjorden, og kanskje latt seg blende av det fabelaktige huset med de mange arkitektoniske de-

taljene. Detaljer som husets nye eier, Sparebank1 Nordvest nå har bestemt at igjen skal frem i lyset. Blant annet alt av gammelt lås og beslag. I tillegg til totalreoveringen av den historiske sommerboligen og de tilliggende hus, har banken latt bygge et splitter nytt kurs- og konferansesenter på eiendommen. Også det i tidsriktig ånd, og med faglig støtte av blant andre Norsk Låsservice.

– Banken har vært villige til å se etter løsninger for å bevare historien både i det gamle huset og i nybygget. Det har gjort at vi også har strukket oss langt for å gjøre en så god jobb som mulig. Både

i forhold til å skaffe nye, men tidsriktige beslag, men også med god hjelp fra Bård Eilif Hveding som har hjulpet oss med å lage kopier av blant annet gamle vridere. Vi pleier å si at der hvor andre møter veggen, så åpner vi døra, gliser Heggem.

Utfordringer og gleder

Interessen for gammel arkitektur og bevaring av historiske låsde- taljer ble for alvor vekket da firmaet fikk kontrakten på Hotell Ang- vik Gamle Handelssted for noen år siden. Et nybygg holdt i strikt gammel tradisjon, og som bød på både utfordringer og gleder.

– Det var mildt sagt et hektisk prosjekt hvor mye av kartet ble til under veis, men også en fjær i hatten for oss som firma og håndverkere med blant annet massevis av polert messing, røper Heggem.

I tillegg til de pågående restaureringsarbeidene på Birkelunden har Norsk Låsservice den siste tiden fått testet både de historiske og elektromekaniske kunnskapene sine på operabyen Kristiansunds gamle perle, Festiviteten. Her har de også fått hjelp av Hveding til å lage nye vridere i messing, samtidig som de har restaurert en mengde gamle, overmalte bronsevridere. Men også montert og spesialtilpasset magnetlåser og dørautomatikk fra Dorma.

– Det har vært massevis av modifikasjoner på standardutstyr, men vi har jo fått det til.

Store på prosjekt

Norsk Låsservice AS så dagens lys i 1990 med oppstart på Brem- nes i Averøy, mens Molde-avdelingen kom til tre år senere. I 2001 ble Averøy-avdelingen flyttet inn til Kristiansund. Utad fremstår de som ett selskap, med Roger Fylling som eneaksjonær og daglig leder, og utviklingen siden 2003 har vært ganske formidabel med en omsetning i 2010 på drøye tjue millioner. I dag sysselsetter de

to avdelingene til sammen 15 personer, omtrent likt fordelt mellom Molde og Kristiansund.

– Vi satser tungt på prosjekt, det gir langsiktighet og vi har både kunnskap og verktøy til å ta oss av store prosjekt. Norsk Låsservice AS har blant annet hatt de fleste store, nye hotell- byggene i distriktet de senere årene og har en betydelig markedsandel på slike jobber. Lokalt har det vært stor utbyg- ging de siste årene, og det har medført mye oppdrag for oss. Selv om vi ser at det flater ut litt akkurat nå, så har vi mye å gjøre i tiden fremover, opplyser avdelingsleder Birger Blomvik til Låsesmeden.

Original låskasse overhelt og så god som ny. Maler har malt over frontstolpe (teknikken heter ådring), en vanlig teknikk for la litt billig treverk , for eksempel å la gran og furu se ut som for eksempel eik.

Original jugendvrider i bronse med ovalt langskilt. Supplert fra Hveding, KLN Søgne, med langskilt.

Totalleverandør

Blomvik har vært leder for avdelingen i Kristiansund siden 2003, men kommer opprinnelig fra elektro/svakstrømsbransjen. Noe som gjør at han brenner litt ekstra for akkurat den delen av faget. – Vi ser helt klart et vekstpotensial på elektromekaniske produkter. Det er der den store veksten kommer i årene fremover. Målet vårt er å kunne tilby hele spekteret med adgangskontroll, alarm og ITV – og vi er godt i gang. Vi skal bli en totalleverandør av fysisk sikring, konstaterer Blomvik.

Dagen etter at Låsesmeden var på besøk ble det avholdt felles montørsamling for hele firmaet, hvor blant annet felles rutiner stod på programmet.

– Dette gjør vi for at de flinke skal bli flinkere. Spesielt i forhold til elektronikk kreves det mye kunnskap fra montørens side. Bare på få år har dette markedet blitt mye mer komplisert, og man må ha en forståelse av totalbildet, presiserer Blomvik.

Dørvrider KLN Christiania 108 med langskilt KLN Straen .

Svein Arild Punnerud har ansvar for lager og butikk.

Klare for levering – og mange års daglig bruk.

FIRMAPROFIL

Birkelunden, Festiviteten og Svein

Jeg ble kontaktet før sommeren av Svein. Han hadde fått to gilde restaureringsprosjekter, der han trengte litt råd og synsing fra min side. Og sikkert også noen varer. Jeg fikk lenker til prosjektene som det lenge var skrevet om i lokalpressen; dette var bygg med historisk sus og fordums storhet. Det er flott at private finansinstitusjoner kjøper opp bygg som Birkelunden, og at kommuner i disse tider tar seg råd til å gjenskape stasen i Festiviteten.

AV BÅRD EILIF HVEDING

En av våre store, avdøde diktere sa engang "Vi må aldri bli så fattige at vi ikke har tid til å ta vare på vår egen historie". Problemet er kanskje også at vi, noen ganger, har det så travelt med å bli rike i oljelandet at vi ikke har tid til å se vår egen historie.

Heldigvis hadde ikke Svein Heggem og Norsk Låsservice AS det så travelt. Våre Klassisk Norsk beslag selges i dag over hele landet og gjennom de siste 11-12 år har jeg fått lov å hjelpe til, levere og reparere. Har blitt kjent med både bygg, og lokale flinke håndverkere. Men, uten å fornærme noen, det er ikke ofte jeg finner slik entusiasme som Svein har. Under mine kurs på Låsesmedtreffene sier jeg i begynnelsen at om de ikke klarer å huske alle detaljer, byggestiler og løsninger skal de, neste gang en restaureringsjobb dukker opp og de blir i tvil huske på å ringe meg, før de forvolder skade på en gammel dør. Det er bedre enn å ødelegge. Svein har vært på kurs og hadde i hvert fall lært det, og mer til. Jeg fikk tidlig tilsendt beslagbeskrivelser og så at han, i samarbeid med arkitekt, hadde satt opp tidsriktige produkter, tatt vare på mest mulig, og dokumentert godt i forkant.

På Birkelunden, i sveitserstil fra 1870 tallet, med ekstra mye pynt og stas har det blitt reparert låsekasser og beslag hos oss. Det kom godt merket og pakket, dør for dør. Låsekasser fra epoken 1870 til ca 1925 er svært slitesterke og er alle håndsmidd, om enn fabrikkfremstilt. Noen timer på hver lås, og en har sannsynligvis gitt den nye hundre gode år. Rust er i all hovedsak overflaterust, og trenger ikke langt inn grunnet bearbeidingen av stålet. Kan neppe sies om dagens Kina-produksjoner. På de mest staselige dørene er det benyttet Christiania 108, vår mest pyntede sveitser/historisme-vridere. Det ble også funnet flere Christiania 6, den pæreformede vrideren med sort treverk, som var vanlig over hele landet fra og med ca 1864 (begynnelsen på TrioVings historie). Vi reparerte alt som var forsvarlig, og supplerte med kopier.

Festiviteten er et annet type bygg, fra en annen tid. Jugend og nygotisk klassisme preger bygget – en kjerner

stilen igjen på mange bygg i byer mellom 1905 og langt inn på 1920 tallet. På Festiviteten var mye originale beslag bevart, alt i bronse, på tross av byggets allsidige bruk gjennom tidene. En årsak til dette kan være de rene linjene, med lite ornamenter og alle bøylehåndtakene, Trio 31, uten bevegelige deler. Vi har fjernet maling, rettet, slipt og polert over 30 stykker av disse. De trenger enda 15 stykker, som nå er under produksjon på støperiet. En ny vare i vårt sortiment er blitt til. Ellers var det flere jugendvridere med ovale langskilt. De trengte flere av disse, og de var allerede i vårt sortiment, KLN Søgne. Med vår nye DNC-styrte skjæremaskin tegnet vi nye langskilter til moderne låsekasser både for sylindere og med toalettvridere. Det er fullt mulig å lage løsninger som kombinerer original stil med moderne funksjoner, uten at en ødelegger. En må bare tenke, slik Svein Heggem gjorde. Han tok ingen snarveier med kvadratiske langskilt på toalettene. Innsiden ble for sikkerhets-skyld forkrommet – det er holdbart og renslig.

Jeg ser fram til å komme til Kristiansund å se byggene. Det er et viktig arbeid Norsk Låsservice og Svein har utført – de har vært med på å ta vare på historien, uten snarveier. Så til alle låsesmeder vil jeg si "gå du hen og gjør likeså". Gjør som Svein Heggem. Han har utført et arbeid som ventelig vil vare lenger enn ham selv, mye lenger. Det er ikke så vanlig i dag – å lage spor som varer lenger enn til vårløsningen.

Bård Eilif Hveding i arbeid på verkstedet.

Satser tungt med ny eier

Med ny eier – holdingselskapet Tefor AS – og en håndfull nye stillinger satser Norsk Nøkkelservice på større markedsandeler.

PÅL ANDREASSEN TEKST OG FOTO

Kjell Arne Jensen (til venstre) er ny leder for systemavdelingen, og både han og engrossjef Svein-André Hovde ser for seg en lys fremtid for den tradisjonsrike bedriften.

Både internt og eksternt i bedriften håper man snart å se resultater av den nye satsingen. Nye stillinger inkluderer blant annet logistikksjef – Thomas Fosstveit, ny leder for systemavdelingen – Kjell Arne Jensen og Ivan Galectic, som skal fungere som montør/service-leder. Og på toppen, om enn midlertidig, finner vi et kjent navn for mange som har vært i bransjen noen år; den gamle TrioVing-sjefen, Per Lilleng. Han har vært leid inn som daglig leder siden i august i år, og på tross av at han sluttet i TrioVing i 1994, innrømmer han at det er mange navn han fortsatt kjenner igjen i bransjen. Men mye er også nytt.

– Spesielt på produktsiden er det jo kommet mye nytt. Dessuten er kjedekonstellasjonene sterkere nå enn da jeg ga meg på TrioVing for 17 år siden, forklarer Lilleng.

Han har helt siden TrioVing-tiden holdt kontakt med Geir Storeng (styreformann i Tefor AS) og trives med å være tilbake i låsbransjen. Lilleng ser for seg flere områder hvor Norsk Nøkkelservice både kan bli bedre og kapre større markedsandeler.

– En av mine oppgaver er å se på hele profilen til firmaet. Både internt og eksternt. Vi skal blant annet snart ha på plass nye, og

forbedrede nettsider. Dessuten skal vi satse mer på oppsøkende salg. Vi har en sterk posisjon i markedet, men har samtidig et potensial til å øke omsetningen betraktelig. I tillegg skal vi bli bedre på logistikk, service og leveringsevne, sier Lilleng.

Ut og selge

En av de som nå skal mer ut av kontoret og være i mer direkte kontakt med både etablerte og nye kunder, er Svein-André Hovde, engrossjef. Han legger ikke skjul på at nye eiere har hatt en positiv effekt på hele firmaet og opplever "en god driv" for tiden. – Det satses på mennesker, og jeg føler at vi ansatte "blir sett". I det hele tatt så er det en god tone her om dagen, konkluderer Hovde. Blant annet satses det nå på en tettere kontakt med arkitekter og såkalte high end-kunder, i tillegg til en mer offensiv markedsføring overfor de tradisjonelle låsesmedene.

Ivan Galectic er ny montør/serviceleder, og i tillegg helt fersk i låsbransjen. Selv om det har vært mye nytt å sette seg inn i den første tiden på jobb, ser Galectic også fordeler ved å komme utenfra.

To gamle låsveteraner er atter samlet i samme firma – Geir Storeng (stående) og Per Lilleng. Henholdsvis styreleder og fungerende daglig leder i Norsk Nøkkel-service.

– Jeg har jo selvsagt fått mye hjelp og støtte fra de med fagkunnskapen her på huset. Men samtidig kan det være fint å komme inn i en ny bransje og se ting litt utenfra, samtidig som jeg kan benytte min egen jobberfaring, sier Galectic som blant annet har bakgrunn som tekniker og områdesjef i Norsk Lotteridrift. En annen ny mann i Norsk Nøkkel-service er Kjell Arne Jensen –

systemansvarlig, men han kjenner bransjen godt fra sine mange år i TrioVing-systemet.

– En av mine hovedoppgaver vil bli å få ut budskapet om produktene våre, blant annet Evva. Det er sikkerhet og design i harmoni, smiler Jensen.

Ivan Galectic er ny i låsbransjen, men har allerede rukket å sette seg inn i mye som serviceleder.

Det er mye å holde styr på for nyansatt ordrebehandler, Kai Johansen.

Bakker og adaptore

Nyhet!

Alt du trenger for å kopiere d12-nøkkelen, -TrioVings nye standardnøkkel!

Nøkkelemner og nøkkelfilemaskiner fra **TrioVing**
ASSA ABLOY

Sikkerhetsleverandøren DORMA med full bredde innen elektriske dørlåser

Moderne bygg og sikkerhetsforskrifter krever stadig mer automatiserte løsninger for å tilfredsstillere brukervennlighet og sikkerhet. Dørlukkere, automatikk, låser, låssystem, og rømningsbeslag er intet unntak. Dette tar selvfølgelig den tyske spesialisten innen dette feltet, DORMA på fullt alvor. De har på kort tid blitt en betydelig breddeaktør også innen elektriske dørlåser.

Det har helt siden starten i 1908 hos DORMA handlet om dørers sikring og funksjonalitet. At DORMA nå har tatt skrittet inn i det elektriske dørlåsemarkedet er derfor naturlig. Næringslivsmarkedet er DORMAs viktigste marked, ett marked med stadig større behov for sikkerhet. Behovet for elektriske låseprodukter i dagens dørmiljøer er derfor økende, også fordi disse produktene ofte inngår i integrerte sikkerhetsløsninger.

– DORMAs nye elektriske låser er utviklet for dette markedet, og kan selvfølgelig monteres direkte inn i allerede eksisterende løsninger, forteller produktsjef Trond Wang hos DORMA Norge. Selskapets langsiktighet i sine kunderelasjoner gjør at det er vesentlig for DORMA at eksisterende infrastruktur også kan brukes til selskapets nye løsninger.

– DORMA har utviklet en kombinasjon av elektriske låseprodukter som passer ulike sikkerhetsnivåer og dørmiljøer nettopp for å sikre smarte løsninger. Våre solenoidlåser i DEL-serien er godt egnet til kontor- og fellesdører med stor bruksfrekvens, gjerne i kombinasjon med adgangskontroll og sikker rømning, fortsetter Wang, og viser til at ett produkt som DORMA Rapid eksempelvis egner seg som nattlås for ytterdører i bygg. Den har tilnærmet samme fysiske styrke som en motorlås.

Han nevner ellers:

DML Kryptert versjon

DORMA DML InTello er en serie motorlåser som kan anvendes i dører som krever høy sikkerhet. Alle modellene er FG-godkjent når de monteres i h.h.t. gjeldende regelverk. Ved behov for ekstra høy sikkerhet anbefales krypterte modeller. Disse har kryptert kommunikasjon mellom styreenhet - lås, og styreenhet - aktiveringspunkt. For bruk i beskyttelsesklasse B3 krever forsikringsselskapene motorlås med kryptert kommunikasjon.

DORMA Rapid motorsluttstykke

DORMA Rapid er et meget kraftig motordrevet elektrisk sluttstykke, som er beregnet for skallsikring og beskyttelse av områder med store verdier. Rapid sluttstykket benyttes sammen med FG-godkjent reile eller hakereile lås, d.v.s. standard mekanisk lås.

Produktsjef Trond Wang hos
DORMA Norge

Kryptert kommunikasjon mellom sluttstykke og styreenhet hindrer manipulasjon. Denne løsningen er også FG-godkjent i alle klasser.

DEL Solenoidlåser

DORMA DEL serien består av flere modeller solenoidlåser. Alle er fallelåser, hvor fallen er sperret i låst posisjon, og den frigjøres med spenning på eller av. Bruksområder er utvendig og innvendige dører med middels krav til sikkerhet. Solenoidlåser har et stort anvendelsesområde som daglås, kombinert med adgangskontroll, samt fleksibel brukervennlighet og trygghet ved rømning.

DES elektriske sluttstykker

DORMA har i sitt sortiment to serier elektriske sluttstykker, den

enkle DES 7 serien med DEF 4 stolpeprogram, og den kraftigere DES 8 serien, med DEF 3 stolper i flere varianter.

Serie DES 7 og DES 8 er beregnet for dører med høy brukerfrekvens. De har en allsidig anvendelse, er driftsikre, og enkle å montere. Normalt benyttes elektriske sluttstykker sammen med ulike former for adgangskontroll i kombinasjon med tilbakemelding på åpen/lukket eller låst/ulåst dør.

I rømningsdører benyttes ofte elektriske sluttstykker som er låst med spenning (omvendt funksjon). De åpnes automatisk ved brannalarm, slik at døren er åpen for rømning.

For mer informasjon se www.dorma.no

Din el^{lås} leverandør?

Sikre løsninger for næringslivet

www.08877.no

Med TrioVing Sikkerhetscenter,
kan du være sikker på at du får et gjennomtenkt og
kostnadseffektivt avlåsningssystem.
Dagens teknologi gir mange muligheter;
elektroniske løsninger med adgangskort/elektroniske nøkler
eller rene mekaniske systemer.

For ditt nærmeste

TrioVing Sikkerhetscenter,

ring

08877

**SIKKERHET
KVALITET
KOMPETANSE**

TrioVing[®]
SIKKERHETSENTER

Ny leder i Låsgruppen AS

Svein H. Dahle er med virkning fra og med 01.07.2011 ansatt som Adm. direktør for Låsgruppen AS.

Svein er 42 år, ingeniørutdannet med lang fartstid i ledende posisjoner innenfor elektro, automasjon, IT/telecom og sikkerhetsbransjen.

Før Svein begynte i Låsgruppen kom han fra stillingen som prosjektdirektør i Infratek Sikkerhet AS.

Svein H. Dahle.

"Etter 3 måneder i Låsgruppen har jeg fått en god oversikt over bedriftens organisasjonsoppbygging, arbeidsprosesser og ikke minst alle dyktige menneskene der, som alle utstråler stort engasjement og entusiasme.

Dette er et utrolig bra utgangspunkt for å løfte Låsgruppen flere hakk videre i arbeidet med å bli en komplett slagkraftig leverandør av innovative sikkerhetsløsninger"

Sier Svein H. Dahle.

Ny Låsesmedsvenn i Låsgruppen avd. Drammen

Audun Ringøy Dahl.

Skap økt trygghet med våre ellåsløsninger. Vi har alt til dør og karm: Motorlås, motorsluttstykke, solenoidlåser, elsluttstykker, og magnetlåser.

Les mer på dorma.no

Dørrider med returfjær

DH 722

DH 7292

DH 7291

DH 720

DH 721

Dørrider uten returfjær

DH 7192

DH 711

DH 7190

DH 710

DH 7193

DH 7194

DH 7495

DH 7693

DH 7090

DH 7593

Jubilanter

André Bredeesen

50 år 1. november 2011

Stein Bugten

60 år 1. desember 2011

Kay Harald Stensland

50 år 14. desember 2011

NL gratulerer så mye med dagen!

SIEMENS

Security Products ønsker alle kunder og samarbeidspartnere en riktig God Jul & Godt Nytt år!

Answers for infrastructure.

www.siemens.no/securityproducts

NORWEGIAN
LOCKSMITH ASSOCIATION

CONVENTION 2012
LILLEHAMMER MARCH 21st-25th
WWW.ELF2012.COM

Vi ønsker velkommen til
ELF Convention 21. - 25.mars 2012

Norskproduserte elektriske
sluttstykker i rustfritt stål

www.elok.no **elok**
for alle som kommer og går

Randi

Ambisjøs virksomhet

Kan du skape rammene for en ekspansiv vekst i Norge, og er du klar for å stå i spissen for salget av så vel produktene fra Randi som fra Ingersoll Rand konsernet, så er det deg vi søker.

Dine kvalifikasjoner

- Bransjeerfaring (min. 5 år)
- Erfaring med salg til Låsesmeder
- Erfaring med elektronisk adgangskontroll er en fordel
- Ansvarsbevisst og i stand til selv å administrere tid og innsats
- Robust og med vinnermentalitet
- Være i stand til å kommunisere på engelsk (konsernspråk)

Om stillingen

Det er snakk om en selvstendig og utfordrende stilling i et anerkjent og verdensomspennende konsern. Du brenner for salg med energi og entusiasme, du er handlekraftig og selvgående, og det faller deg naturlig å lede, akkurat som du trives best med å være på vinnerlaget. Du kommuniserer naturlig med både store og små kunder, og du har mot og kompetanse til å skape synlige resultater.

Dine primære arbeidsoppgaver vil være oppsøkende salg, vedlikeholde eksisterende kundeportefølje, utvikling av forhandlere, produktpresentasjon samt teknisk rådgivning. Det forventes dessuten at du i forhold til eksisterende kunder evner å utvikle relasjonene med henblikk på å øke omsetningen og kjennskapet til virksomhetens produkter. Det er et meget selvstendig område du blir ansvarlig for, hvor du i samarbeid med ledelsen i Danmark utarbeider mål og strategi.

Vi tilbyr

...en spennende og utfordrende stilling i et særdeles velkonsolidert firma som er et verdensomspennende konsern. For den rette person er det store muligheter for personlig utvikling og suksess. Ansettelsesvilkårene forhandles individuelt på et konkurransedyktig nivå.

Søknad og CV

Nærmere opplysninger om stillingen fås ved henvendelse til Manager for Skandinavia, Carsten Møller, på telefon + 45 87123508.

Søknad og CV merket "Regional Salgssjef - Norge" sendes pr e-post til carsten_moeller@eu.irco.com

Ingersoll Rand Security Technologies A/S produserer og sælger, udover Randi dørgrub, en lang række mekaniske og elektronisk produkter til bygge- og låsebranchen. Virksomheden er en del af en global konsern med ca. 64.000 ansatte og en omsætning på 14 mia. dollars. Den danske del af virksomheden har hovedkontor i Randers. Se mere på www.randi.dk eller www.irco.com.

Randi - Ingersoll Rand Security Technologies A/S - Mirabellevej 3 - 8930 Randers NØ, Danmark - Tel: +45 86 42 75 22 - www.randi.dk

Nytt fra administrasjonen

Høsten er en travel tid for oss alle. For NL administrasjonen er det ELF Convention som igjen har stått i fokus. Vi har brukt tid for å komme i mål når det gjelder salg av messe arealet på ELF Convention samt ferdigstillelse

av påmeldingssidene til arrangementet. I tillegg har det vært styremøte i ELF i Roma hvor vi fikk muligheten til å presentere arrangementet ytterligere for medlemslandene som var til stede der. Som arrangør av ELF Convention er vi selvfølgelig opptatt av sikkerhet og at kun de som er medlemmer av ELF/NL, utstillere og spesielt inviterte av NL kan delta, dette er spesielt viktig på mange av kursene vi tilbyr og vi vil følge opp dette når vi går i gjennom deltagerlistene.

Det er spennende å følge med på påmeldingene som kommer inn og det var mange som satt klare allerede første dag for å booke rom og kurs.

Ellers har det vært en ny samling på Steinkjer VGS for lærlinger og det har kommet inn gode tilbakemeldinger. Denne gangen bodde deltagerne på hotell og ikke kurscenteret og det fungerte visst veldig bra. NL og Steinkjer VGS har hatt møte vedr opplegget på Steinkjer og jobber konstant for å få en så bra og tilpasset utdanning som mulig. Målet er å få Steinkjer VGS som fast "prøvestasjon" for svenneprøven i låsesmedfaget.

Nå går det raskt mot Jul og jeg ønsker dere alle en riktig God Jul og et Godt Nytt År og gleder meg til å se dere på Lillehammer i mars!

Anne Line M. Sagbakken

Triax Quattro

Ny maskin for toppfreste bil- og sylindernøkler

- 4 akser gir mulighet for filing av hakk i vinkel
- stort fargedisplay og meny gir enklere bruk
- integrert holder for freser og dekodere
- graverer også tekst på nøkler

Nøkkelmemner og nøkkelfilemaskiner fra **TrioVing**
ASSA ABLOY

Vi samarbeider med foreningen

NORSKE LÅSESMEDER

Samarbeidspartnere har valgt å støtte NL for å anerkjenne det aktive arbeid foreningen gjør for å fremme interessen for gode fysiske sikringstiltak, og dens opplæring og informasjon til sine medlemmer om riktig bruk og montering av utstyr og materiell.

TrioVing
ASSA ABLOY

DORMA

NORSK NØKSELSERVICE A/S
- et selskap i Carr F-gruppen

SIEMENS

FLEXI

ULSEC

TOOLPACK

STANSEfabrikken

SSS SIEDLE

cardtech

Noby α-s

SIKKERHETSGROSSISTEN

ELOK LÅSPRODUKSJON AS

IR Ingersoll Rand
Security Technologies

KABA
MøllerUndall

Contar

GEZE

DØRTEKNIKK AS

Medlemsregister NL

FINNMARK

Thermoglass A/S
Betongvn. 1, Pb. 2046, Elvebakken,
9507 ALTA
Tlf. 78 44 36 80
Faks: 78 44 36 99
Epost: las@thermoglass.no

TROMS

Låsgruppen Tromsø AS
Tromsøysundveien16, 9020
TROMSDALEN
Tlf. 77 60 77 20
Faks: 77 60 77 21
Felles tlf.nr.: 09145
Epost: post@lasgruppen.no

Låsservice Nor AS
Mercurveien 6 PB 3006 , 9498
HARSTAD
Tlf. 77 00 19 20
Faks: 77 00 19 21
Epost: post@laasnor.no

KABA MøllerUndall AS, avd Tromsø
Storgt. 110 , 9008 TROMSØ
Tlf. 06866, Faks: 77 68 82 83
Epost: firmapost@mu.no

NORDLAND

Låssenteret Bodø AS
Bankgt. 9 PB 1371, 8001 BODØ
Tlf. 75 54 10 10
Faks: 75 54 10 15
Epost: post@laassenteret.no

Låsservice
Havnegt. 13 , 8377 GRAVDAL
Tlf. 76 08 09 99
Faks: 76 08 23 20

Nordland Lås & og Sikkerhet AS
Midtregate 4 Postboks 528,
8601 MO I RANA
Tlf. 75 15 45 55
Faks: 75 15 45 56
Epost: nls@nls.no

NORD-TRØNDELAG

Følstad & Jørgensen AS
Sjøfartsgt. 3, 7725 STEINKJER
Tlf. 74 16 00 10
Faks: 74 16 00 15
Epost: jernia_steinkjer@hotmail.com

Lås & Sikring AS
Abel Meyersgt. 7,
7800 NAMSOS
Tlf. 74 21 68 80 (1)
Faks: 74 21 68 81
Epost: firmapost@laasogsikring.no

P.A. Elektro AS
Asbjørnsensgt 1,7650 VERDAL
Tlf. 74 07 30 40
Faks: 74 07 17 50
Epost: paelektro@c2i.net

Lås & Sikring AS
Sjøfartsgata 5 Postboks 2131, 7708
STEINKJER
Tlf. 74 21 68 80 (2)
Faks: 74 16 55 53
Epost: firmapost@
laasogsikring.no

SØR-TRØNDELAG

Beslag-Consult A/S
Industriveien 57,
7884 TRONDHEIM
Tlf. 72 89 67 60
Faks: 72 89 67 61
Epost: firmapost@beslag-consult.no

Låsgruppen Trondheim AS
Ladeveien 13, PB 327 Lade,
7440 TRONDHEIM
Tlf. 73 80 65 50
Faks: 73 80 65 70
Felles tlf.nr.: 09145
Epost: post@lasgruppen.no

KABA MøllerUndall AS, avd.
Trondheim
Ingvald Ystgaardsvei 23
Postboks 4053 Angeltrøa, 7457
Trondheim
Tlf. 06866
Faks: 73 89 30 01
Epost: firmapost@mu.no

System Sikring A/S
Klæbuvn. 138 Postboks 2998 ,
7438 TRONDHEIM
Tlf. 73 82 07 30
Faks: 73 94 53 10
Epost:
firmapost@systemsikring.no

MØRE OG ROMSDAL

Låseservice Ålesund AS
Røysegata 8B, 6003 ÅLESUND
Tlf. 70 16 10 90
Faks: 70 16 10 91
Epost: atle@laseservice.no

Møre Beslag A/S
Brusdalsveien 169 PB 7707,
6022 ÅLESUND
Tlf. 70 15 80 00
Faks: 70 15 80 01
Epost: post@morebeslag.no
www.morebeslag.no

Norsk Låsservice AS
Industriveien 13,
6517 KRISTIANSUND
Tlf. 934 15 500,
Faks: 71 58 22 10
Epost: firmapost@norsk-lasservice.no

Norsk Låsservice AS
Fannestrandvn. 55,
6415 MOLDE
Tlf. 93 41 55 00
Faks: 71 25 17 99
Epost: firmapost@norsk-lasservice.no

Lås & Sikkerhet AS
Nordmørsveien 54, 6517
KRISTIANSUND
Tlf. 71 68 55 88
Faks: 71 68 55 89
E-post: post@las-sikkerhet.no

SOGN OG FJORDANE

Stryn Låsservice AS
Olden Brygge, 6788 OLDEN
Tlf: 57 85 34 26 , Faks: 57 873024
E-post: geir@strynlaasservice.no

HORDALAND

Bergen Låsservice AS
Liteåsveien 2, Postboks 227,
5871 BERGEN
Tlf. 55 53 91 50
Faks: 55 53 91 60
Epost: mail@bnl.as

Låsgruppen Wilhelm Nielsen AS
Fabrikkgt. 3, Postboks 2497,
5059 BERGEN
Tlf. 55 38 93 00
Faks: 55 38 93 01
Felles tlf.nr.: 09145
Epost: post@lasgruppen.no

Låsservice A/S
Pb 112 Midtun, 5828 BERGEN
Tlf. 970 55 300,
Faks: 55 22 77 51
Epost: stale@laasservice.no
Hjemmeside:
www.laasservice.no

KABA MøllerUndall AS avd. Bergen
Kanalvn. 54 Postboks 6105,
5892 BERGEN
Tlf. 06866, Faks: 55 20 74 99 Døgn-
vakt: 913 80 655
Epost: firmapost@mu.no

ROGALAND

Låsgruppen Stavanger AS
Furusbeen 80 , 4033 FORUS
Tlf. 51 95 12 80
Faks: 51 95 12 81 elles
tlf.nr.: 09145
Epost: post@lasgruppen.no

Låsservice Haugesund AS
Karmsundgt. 176,
5527 HAUGESUND
Tlf. 52 73 95 00
Faks: 52 73 95 18
Epost:
kjetil.saltveit@glassoglaas.no

Marvik Service AS
Ullandhaugveien 25,
Postboks 223, 4001 STAVANGER
Tlf. 51 84 90 50
Faks: 54 84 90 51
Epost: post@marvik.no

KABA MøllerUndall AS avd.
Haugesund
Rennesøygaten 12,
5537 Haugesund
Tlf. 06866 , Faks: 52 75 44 01
Døgnvakt: 975 71 204
Epost: firmapost@mu.no

Sikring & Låseservice AS
Raglamyrveien 11 PB 2158,
5504 HAUGESUND
Tlf. 52 71 31 55
Faks: 52 71 32 05
Epost: trond.lewinsen@siklas.no

Sikring & Låseservice AS
Stavangervn. 36,
4313 SANDNES
Tlf. 51 68 60 70,
Faks: 51 68 60 71
Epost: stig@siklas.no

Mellon
Zettitzveien 2,4017 STAVANGER
Tlf. 51 82 88 50
Faks: 51 82 88 59
Epost: post@mellon.no

AUST-AGDER

Fa. Arve Karlsen
Pb. 1630 Stoa,
4857 ARENDAL
Tlf. 37 02 63 80,
Faks: 37 09 82 40
Epost: post@arvekarlsen.no

Ingvaldsen Låsservice
Haugbakken,
4993 SUNDEBRU
Tlf. 37 15 83 84
Faks: 37 15 86 07
Epost: lasservice@c2i.net

VEST-AGDER

Låsmontøren
Store Elvegata 1 B,
4514 MANDAL
Tlf. 38 26 77 20
Faks: 38 26 77 21
Epost: k-klev@online.no

Norlock DB Montasje AS
Rådhusgaten 55 PB 55
Posebyen,
4661 KRISTIANSAND
Tlf. 38 07 72 77
Faks: 38 07 72 99
Epost: post@norlock.no

ET System AS
Fiskåveien 4, PB 684,
4621 KRISTIANSAND
Tlf. 38 11 12 30
Faks: 38 11 12 39
E-post: etsystem@proffpartner.no

OPPLAND

b&t Låsservice AS
Kallerudsvingen 5 PB 1030,
2815 GJØVIK
Tlf. 61 14 56 00
Faks: 61 14 56 01
Epost: firmapost@btlasservice.no

b&t Låsservice as
Korgveien 33,
2619 LILLEHAMMER
Tlf. 61 24 71 10
Faks: 61 24 71 11
Epost: Lillehammer@btlasservice.no

KABA MøllerUndall AS
Ringveien 3, Viklundcenteret,
2815 GJØVIK
Tlf. 06866, Faks: 61 13 61 01
Epost: firmapost@mu.no

KABA MøllerUndall AS
Storgt.136,
2615 LILLEHAMMER
Tlf. 06866, Faks: 61 05 17 01
Epost: firmapost@mu.no

HEDMARK

b&t Låsservice as
Midtstranda Postboks 4013,
2306 HAMAR
Tlf. 62 55 34 00
Faks: 62 55 34 01
Epost: hamar@btlasservice.no

b&t Låsservice AS
Sidevegen 9A, 2211 Kongsvinger
Tlf. 62 81 27 00

Lås & Sikring AS
Svartbekkveien 85 Postboks 384,
2411 ELVERUM
Tlf. 62 41 96 40
Faks: 62 41 96 49
Epost: firmapost@lassikring.no

KABA MøllerUndall AS avd. Hamar
Grønnegata 83
2317 Hamar
Tlf/06866/41527720
E post hamar@mu.no

OSLO

Access Lås og Nøkkel AS
Bergensveien 4B (Grorud Senter)
Postboks 123 Grorud, 0905 OSLO
Tlf. 22 82 00 50
Faks: 22 82 00 59
Epost: post@hjelpjegvilinn.no

Aker Lås og Nøkkel AS
Brobekkveien 105 , 0582 Oslo
Tlf. 07707, Faks: 22 65 48 00
Epost: post@akerlas.no

Eiendomssikring A/S
Strømsvn. 266,
Pb.51 Alnabru, 0614 OSLO
Tlf. 23 28 81 00
Faks: 22 32 55 20
Epost:firmapost@eiendomssikring.no

Låsgruppen AS Oslo
Essendropsgt. 7 Postboks 5021
Maj., 0301 OSLO
Tlf. 22 95 58 00
Faks: 22 95 58 10
Felles tlf.nr.: 09145
Epost: post.oslo@lasgruppen.no

Låshuset Larsens Eff. AS
Dronningensgt. 25, 0154 OSLO
Tlf. 22 47 75 75
Faks: 22 47 75 70
Epost: post@laashuset.no

Låsmester 1 Oslo AS
Kjøberggt.23, 0653 OSLO
Tlf. 22 70 90 90
Faks: 22 70 90 80
Epost: post@lasmester1.no

Låsspesialisten AS
Forretning: Grefsenvn. 15 (Sandaker)
PB 4232, Nydalen, 0401 OSLO
Tlf. 22 22 88 88
Faks: 22 22 78 78
Epost: post@22228888.no

Låssystemer AS
Tvetenvn. 164 Pb. 46 Tveita,
0617 OSLO
Tlf. 22 27 26 80
Faks: 22 27 99 44
Epost: firmapost@laassystemer.no

KeyWest Lås og Sikkerhet
Pilestredet Park 7 PB 7115
St.Olavsplass, 0130 OSLO
Tlf. 22 11 22 73
Faks: 22 11 22 74
Epost: stig@keywest.no

Mortens Låsservice
Rugveien 15, 0697 OSLO
Tlf. 908 65 670
Faks: 947 73 899
Epost: streitli@online.no

KABA MøllerUndall AS
Tvetenvn.152 , 0671 OSLO
Tlf. 06866, Faks: 22 75 90 70 Døgn-
vakt: 32 20 23 00
Epost: firmapost@mu.no

KABA MøllerUndall AS Avd,
Roif A. Hemer A/S
Theresesgate 14 B, 0452 OSLO
Tlf. 06866, Faks: 22 38 00 89 Døgn-
vakt: 23 20 31 30
Epost: post@hemer.no

Norsk Nøkkelservice AS
Sinsenvn. 4, 0472 OSLO
Tlf. 22 04 07 50
Faks: 22 04 07 97
Epost: post@norsknoekkelservice.no

Oslo Lås & Nøkkelfix AS
Jens Bjelkesgt. 37, Pb. 2819
Tøyen , 0608 OSLO
Tlf. 22 68 15 88
Faks: 22 68 05 25
R. Nygaard AS Lås og Nøkkelservice
Storgata 33C 0184 Oslo, inngang

Bernt Ankersgate
Tlf. 22 20 12 31
Faks: 22 20 20 17
Epost: post@nygaard-las.no

Servicesentralen Lås og Nøkkel AS
Neuberggt. 21, 0367 OSLO
Tlf. 22 60 60 60
Faks: 22 60 60 61
Epost: info@lasesmed.no

Nokas Teknikk AS
Alf Bjerckesvei 1, 0582 Oslo
Postboks 394 Økern, 0513 Oslo
Tlf. 22 70 80 00
Faks: 22 70 80 99
Epost: firmapost.oslo@vaktservice.no

Vrio Lås & Nøkkel AS
Chr. Krohgs. 2,
PB 9014 Grønland, 0133 OSLO
Tlf. 22 17 77 00
Faks: 22 17 88 00
Epost: mail@vrio.no

AKERSHUS
Flexi Lås & Gitter AS
Kveldroveien 4, 1407 Vinterbro
Tlf. 99 55 66 66
Faks: 64 97 77 03
Epost: post@flexisikring.no

Follo Lås og Glass-sikring AS
Jernbaneveien 2, 1400 SKI
Tlf. 64 87 69 70
Faks: 64 87 71 11
Epost: frank@follolas.no

Ingeborg Beslag og
Låssystemer AS
Industriveien 28, 2050 Jessheim
Tlf. 63 93 69 20
Faks: 63 93 69 24
Epost: post@ibl.no

Karl Jensen AS
Nittedalsgt. 12, Pb. 176, 2001 LIL-
LESTRØM
Tlf. 63 89 22 30
Faks: 63 80 05 70
Epost: roy@karljensen.no

Låsservice AS
Billingstadsletta 14 Postboks 293,
1396 NESBRU
Tlf. 66 77 81 00
Faks: 66 77 81 01

Myhre Lås og Mek AS
Stasjonsveien 70 PB 66, 1482
NITTEDAL
Tlf. 67 07 30 10
Faks: 67 07 30 20
Epost: salg@myhre-laas.com

Romerike Lås-Service
Strømsveien 48/50,
2010 STRØMMEN
Tlf. 63 81 01 01
Faks: 63 80 20 54
Epost: post@rls.as

trygge rom as
Info-Rama Senteret Sandviksveien
184, 1337 SANDVIKA
Tlf. 67 80 80 80
Faks: 67 80 80 90
Epost: kontor@tryggerom.no

KABA MøllerUndall AS Avd.Bærum
Brynsveien 96, 1352 Kolsås
Tlf. 06866, Faks: 67 17 83 13
E-post: firmapost@mu.no

Bergheim Lås & Port
Vestvollveien 8 Postboks 19,
2021 Skedsmokorset
Tlf. 64 83 01 30
Faks: 64 83 01 31
Epost: post@tekhandel.no

Follo Sikkerhetsservice AS
Osloveien 630,
1914 YTRE ENEBAKK
Tlf. 64 2 66 50, Faks: 64 92 66 51
E-post: post@follosikkerhet.no

Låsmester 1 avd. Lørenskog,
Skårersletta 10, 1473 Lørenskog, tlf:
67976410, Faks: 22 709080,
E-post: post@lasmester1.no

ØSTFOLD
Holmens Eff. Lås og Nøkkelservice
Pellygt. 32, 1706 SARPSBORG
Tlf. 69 15 47 05
Faks: 69 15 47 05
Epost: holmens_eff@hotmail.com

Lexow Låsservice AS
Jeløygaten 8 , 1532 MOSS
Tlf. 69 20 60 80
Faks: 69 20 60 81
Epost: lexow@09070.com

Låsgruppen Fredrikstad AS
Stabburvn. 16 Pb. 154 Østfoldhal-
len, 1662 ROLVSØY
Tlf. 69 33 91 60, Faks: 69 33 91 70
Felles tlf.nr.:09145
Epost: post@lasgruppen.no

Låsgruppen Fredrikstad avd Halden
Oscarsgt. 1, 1771 HALDEN
Tlf. 69 18 78 58, Faks: 69 18 78 59
Felles tlf.nr.: 09145
Epost: post@lasgruppen.no

Låsguppen AS, avd. Moss
Ekholtveien 114, 1522 MOSS
Tlf. 69 26 70 10, Faks: 69 26 90 70
Felles tlf.nr.: 09145
Epost: post.moss@lasgruppen.no

Nokas Teknikk AS, avd.Østfold,
Moreneveien 1, 1859 SLITU
Tlf 69 84 54 90, Faks: 69 11 44 01
E-post: firmapost@vaktservice.no

BUSKERUD
Brann & Låsservice AS
Høenngt. 25, 3513 HØNEFOSS
Tlf. 32 12 45 40 - Faks: 32 12 05 90
Epost: brannoglaas@online.no

Byggsikkerhet AS
Hermann Foss gt. 3 ,
3611 KONGSBERG
Tlf. 32 73 10 93
Faks: 32 73 10 87
Epost: tostenb@online.no

Eiker Låsservice AS
Sundmoen Næringsområde,
3301 HOKKSUND
Tlf. 32 75 50 90
Faks: 32 75 50 91
Epost: post@els.no

Låsgruppen AS Drammen
Nedre Storgt 37,
Pb. 454, Brakerøy,
3002 DRAMMEN
Tlf. 32 80 98 00
Faks: 32 80 98 50-
Felles tlf.nr.: 09145
Epost: post@lasgruppen.no

KABA MøllerUndall AS
Hamborggt. 21 PB 3634,
3007 DRAMMEN
Tlf. 06866, Faks: 32 89 05 60
Døgnvakt: 32 20 23 00
Epost: firmapost@mu.no

VESTFOLD
KABA MøllerUndall AS
Klinestadmoen 9,
3241 SANDEFJORD
Tlf. 06866, Faks: 33 43 00 35
Epost: firmapost@mu.no

Låsesmeden Larvik AS
Haraldsgate 6, 3256 LARVIK
Tlf. 33 13 93 93,
Faks: 33 13 93 99
Epost: arne@lasesmeden.no

Låsgruppen AS Sandefjord
Nedre Movei 4,
3215 SANDEFJORD
Tlf. 33 42 87 20,
Faks: 33 46 10 26
Felles tlf.nr.: 09145
Epost: post.sandefjord@
lasgruppen.no

Vakt Service Teknikk Vestfold AS
Kilengt.10 , 3117 TØNSBERG
Tlf. 33 00 34 80
Faks: 33 00 34 81
Epost: vsal-vestfold@
vaktservice.no

Låsspesialisten AS
Forretning: Grefsenvn. 15 (Sandaker)
PB 4232, Nydalen, 0401 OSLO
Tlf. 22 22 88 88
Faks: 22 22 78 78
Epost: post@22228888.no

TELEMARK
Brann-og sikringservice AS
Gimlevn. 1 , 3915 PORSGRUNN
Tlf. 35 55 46 33
Faks: 35 55 30 30
Epost: lasesmed@
brann-sikringservice.no

Lås og Beslag AS
Ulefossveien 40, 3730 SKIEN
Tlf. 35 52 79 90
Faks: 35 52 79 91
Epost: post@laasogbeslag.no

KABA MøllerUndall AS avd. Skien
Ulefossveien 24
3730 Skien
TLF 06866/35533500
Epost: bjha@mu.no

Tilgjengelighet for alle

DORMA ED 100/250

er en helt ny serie med slagdørautomatikker som er spesielt konstruert for å øke tilgjengeligheten i bygg og bolig.

Universell utforming betyr at bygg/boliger skal kunne brukes av alle mennesker. DORMA ED 100/250 tilfredstiller disse kravene og er utstyrt med en rekke funksjoner som setter sikkerhet, funksjonalitet og driftssikkerhet i høysetet.

DORMA ED 100/250 kan brukes i alle typer bygg.

- Offentlige bygg
- Kontorbygg
- Borettslag
- Private boliger

